

## Vakaronė „Advento ramybė“ Scenarijus

**Trukmė:** 40-45 min.

**Tikslai:**

- skleisti ir puoselėti lietuvių etninę kultūrą;
- ugdyti atsakomybę už tautos kultūros paveldą;
- supažindinti su adventinio laikotarpio lietuvių liaudies žaidimais, dainomis, giesmėmis.

*Groja tyli muzika.*

*Kėdės išdėstytos salės pakraščiais, kad salės vidurys būtų laisvas. Ten bus pinamas Advento vainikas, žaidžiami žaidimai.*

*Nešdamos ant rankų eglių šakas, iš kurių pims Advento vainiką, dainuodamos „Oi, atvažiuoja, lėliu kalėda“ įeina 9 mokinės ir sustoja scenos viduryje, priekyje savęs palikdamos vietos skaitovams ir sudarydamos jiems foną.*

*Dainai nutilus, į priekį išeina du skaitovai.*

**I skaitovas:**

Kai pūgos išdainuos  
Advento vakarus  
Ir kasdienybės  
Sumaištį padengs  
Balta tyla...  
Stebėsi žvaigždės paslapties didybę,  
Kuri sujungia  
Dangų su žeme...  
Ar mus pažadins  
Dieviškas beldimas,  
Ar atsiversim  
ATĖJIMUI?

*Grojant tyliai muzikai lėtai viena paskui kitą merginos eina prie vietos, kur bus pinamas Advento vainikas ir pradeda jį pinti.*

**II skaitovas:** Visą gruodžio mėnesį tęsiasi Adventas (Atėjimas) – tai prieškalėdinis susikaupimo, apsivalymo, pasiruošimo laikotarpis, laukiant Kristaus atėjimo pasaulin šventės – Kalėdų. Adventas – tamsiausias laikas, kuris baigiasi ilgiausia metų naktimi – Kūčiomis.

**I skaitovas:** Sustingusi ir apmirusi gamta gniaužė ir žmogaus dvasią. Trumpėjant dienoms ir ilgėjant naktims, saulei vis trumpiau bepasirodant šiapus horizonto ir vis labiau apmirstant gamtai, žmogų apimdavo baimė, kad artėja pasaulio pabaiga, o tamsi naktis įsigalės amžiams. Norėdami to išvengti atlikdavo apeigas, skirtas sukurti naują pasaulį, naują tvarką.

**II skaitovas:** Įžiebtai simbolinę Advento žvakę kviečiame mokyklos direktorių, kuris yra šios mokyklos šeimininkas. Prašom, direktoriau.

*Uždegama žvakė scenos pakraštyje esančioje žvakidėje.*

**II skaitovas:** Ačiū, direktoriau.

**I skaitovas:** Tad sušilkime visi prie žmogiškumo laužo –

Ir tie, kurie linksmi,

Ir tie, kurie liūdni.

Ir šitos šilumos lyg duonos

Atsilaužkim.

Ir būsim sotesni,

Ir būsim geresni.

**II skaitovas:** Kol vėjai naktį

Išdainuos lig ryto,

Sapnų sapnais

Matuosiu nebūtį...

Tamsos žvaigždė

Į praeitį nukritus

Išdegins atmintį...

*Tyliai skamba preliudas „Po žvaigždėjančiu dangumi...“*

**I skaitovas:** Ar kas išgirs,

Ką kalba

Žemės dulkė,

Prigludusi prie

Laiko kojų, skubančių ateiti ir išeiti...

**II skaitovas:** Pirmąją Advento dieną žmonės pindavo vainikus, o, kaip žinia, apskritimas yra labai senas simbolis, reiškiantis tobulumą ir amžinybę. Į Advento vainiką įdėtos keturios žvakės simbolizuoja keturis Advento sekmadienius. Žvakės liepsna išreiškia krikščioniškojo tikėjimo šviesą ir jos atnešamą taiką, ramybę, džiaugsmą.

*Iš anksto paruošti pradinių klasių mokiniai su savo mokytojais neša po minimą žvakę (1,2 ir 3 klasės – po violetinę, 4 klasė – rožinę) prie pinamo vainiko ir stato jas į vainiko vidurį, kurias uždegs lydinčios mokytojos.*

**I skaitovas:** Keturios Advento žvakės išreiškia šviesos slėpinį: žvakė teikia šviesą pati sudegdama. Kiekviena ši žvakė turi savo prasmę. Violetinės žvakės šviesa reiškia atgailą, o rožinė uždegama trečiąjį Advento sekmadienį, simbolizuoja džiaugsmą. Pirmoji žvakė vadinama Pranašų žvake, antroji – Betliejaus, trečioji – Piemenų, ketvirtoji – Angelų.

**II skaitovas:** tegul jūsų širdis nušviečia tauri ir rami Advento žvakių šviesa.

*Tęsiamas vainiko pynimas.*

*Scenos pakraštyje sudėti senoviniai daiktai, balta staltiese uždengtas stalas. Įeina Šeimininkas, Šeimininkė ir vakarotojai. Šeimininkas uždega ant stalo esančią žvakę. Vaizduojama kasdieninio gyvenimo scena (mezgama, vejami siūlai, drožinėjama, ...). bedirbant vyksta pokalbis.*

**Šeimininkas:** Ar žinote, vaikai, kad Adventą gaubia rimtis ir susikaupimas – tai apivalymo laikas. Todėl šis laikas apipintas įvairiais draudimais: pasninkaujama, nebekeliami pasilinksminimai.

**I vaikas:** O kokių darbų negalima dirbti Advento metu?

**Šeimininkė:** Kirpti avių, nes vilna menkai augš ir bus šiurkšti.

**Šeimininkas:** Taip pat draudžiama medžioti.

**Šeimininkė:** Negalima ilgai dirbti vakarais, ypač sulaukus vidurnakčio, nes piktosios dvasios žmonės persekioja, pasibeldžia į langus ir, kas pažiūri, tas neišvengia mirties.

Per Adventą negalima šokti, dainuoti, tačiau jaunimas rinkdavosi vienoje kaimo troboje ir vakarodavo: merginos susinešdavo ratelius, verpdavo, ausdavo ir pasakodavo įvairiausius nutikimus, juokus.

**II vaikas:** Papasakok kokį nutikimą.

*Pasakojamas nutikimas. Gali būti skaitoma melų pasaka, pasaka be galo.*

**III vaikas:** Ir aš galiu pasekti pasaką be galo.

*Vaikas seka pasaką.*

**IV vaikas:** O ar žaisdavo kokius nors žaidimus?

**Šeimininkė:** Taip. Tik žaidimai irgi turėdavo būti ramūs.

**V vaikas:** Gal pažaiskime kokį žaidimą?

**Šeimininkas:** Žinoma, pažaiskime.

*Žaidžiamas žaidimas „Graži mūsų šeimynėlė“: Žaidimą baigus visi grįžta į savo vietas.*

**I vaikas:** Nejaugi jaunimas visai nedainuodavo?

**Šeimininkė:** Buvo ir dainų, tačiau jos daugiausia būdavo apie vedybas, nes jaunimas laukdavo, kada baigsis rimties laikas ir Advento dainas pakeis vestuvinės.

**III vaikas:** Tai gal padainuokim kokią Advento dainą?

*Dainuojama daina „Tamsiąją naktelę leliumoj“: Dainuoti baigus*

**Šeimininkė:** Advento metu vaikai mėgdavo mįsles minti. Pabandykit įminti mano mįslę: medžio kojos, lentų liemuo, ant lentų liemens linų laiškas, ant linų laiško – rugių želmuo. Kas? (padengtas stalas)

**Šeimininkas:** O dabar jūs įminkit maniškę: stovi boba gintaruota, pasiėmus plačią šluotą, ar sušąla, ar sušyla, rūbas jos nei mainos, nei dyla. Kas? (eglė)

**V vaikas:** Man kažkodėl atrodo, kad Adventas – labai paslaptingas laikas, todėl manau, kad žmonės neapseidavo be burtų.

**Šeimininkė:** Taip, žinoma. Advento tikėjimai ir burtai dažniausiai siejami su noru apsaugoti ūkį ir šeimą nuo vargų, nelaimių, padėkoti gerosioms dvasioms už sėkmingus praėjusius metus ir užtikrinti gerovę ateinantiems.

**II vaikas:** Paburkim ateitį ir mes.

*Įvairūs būrimai.*

**Šeimininkas:** Advento pabaiga neįsivaizduojama be kalėdinių turgų. Moterys jiems ruošdavosi iš anksto. Juose parduodavo aguonas, medų, cukrų, spanguoles, džiovintus vaisius, grūdus, miltus.

Kalėdinio turgaus diena miestelį paverčia skruzdėlynu, kuriame virte verda gyvenimas. Kiekvienas ruošiasi Kūčioms, nes per Adventą žmonės daug pasninkaudavo.

**IV vaikas:** O kokie Advento valgiai?

*Pristatomi valgiai.*

**Šeimininkė:** Kadangi Advento metu žmonės stengdavosi susikaupti ir laukti Kristaus atėjimo, jie giedodavo ir įvairiausias giesmes.

**I vaikas:** gal ir mes sugiedokime Adventinę giesmę?

*Giedama giesmė „Kalėda“.*

**II vaikas:** Kiek daug šį vakarą sužinojome apie Adventą.

**Šeimininkė:** Adventas baigiasi Kūčių vakaru. O Kūčios – šeimos šventė, kuri suartina ir gyvus, ir mirusius. Tai – nakties šventė, kada šeima susėda prie balta staltiese padengto stalo.

**Šeimininkas:** Kūčių naktį baigiasi senasis ir prasideda naujasis ciklas. Tai – nepaprasta naktis, kada žmogus yra lyg vanduo, tampantis vynu. Su viltimi jis turi atnaujinti savo dvasią naujai prasidedančiam metų ratui, kilimui aukštyn, į šviesą.

**Šeimininkė:** Eime, vaikeliai, Kūčioms pasiruošti.

*Visi pakyla, Šeimininkas užpučia žvakę ir visi išeina.*

*Groja rami muzika. Scenoje skaitovai, kartu su mokiniais, pynusiais vainiką. Visi laiko po mažą degančią žvakelę.*

**I skaitovas:** Mokiniai nupynė vainiką ir papuošė kuo turėjo. Bet dar ne visiškai jis papuoštas. Todėl kviečiame mokytojus padėti papuošti vainiką.

*Grojant ramiai muzikai mokytojai puošia vainiką. Baigus puošti ir muzikai nutilus*

**II skaitovas:** Žmogau, praverk duris.

Išėik į gruodžio tamsą.

Įkvėpk vakaro tylą.

Jau Kalėdomis kvepia.

Jau saulė grįžti rengiasi.

Ir Angelas žemėn parkeliauja

Saulės pasitikti,

Žmogų pasveikinti,

Ramybę dvasiai parneša.

Atlapok duris plačiai,

Įsileisk vidun Angelą.

Ant jo sparnų Gerumas supasi,

Jo širdyje Meilė gyvena.

Tik prisiglausk prie jo širdim, mintim,

Žmogau, įsiklausyk.

**I skaitovas:** Šią naktį, skaidrią ir tylią,

Pastovėkim ištiesę delnus

Ir pajuskime, kaip sukyla

Kilnūs norai, žodžiai švelnūs.

Visos svajos išsipildys,

Meilė snieguoles sušildys,

Ir pabirs žvaigždžių į žemę.

Daug pabirs žvaigždžių į žemę.

*Mokiniai degančias žvakutes išdėlioja aplink vainiką, grįžta į puslankį ir susikabina rankomis.*

**II skaitovas:** Susikibę visi už rankų einame į gražiausią metų šventę – Kalėdas. Visi sėdintieji salėje susikibkite už rankų, nusišypsokite vienas kitam ir vienas kitame uždekime po mažą žiburėlį.

**I skaitovas:** Vėl sudegė metai.

Sutirpo lyg žvakė...

Ir stovim nustebę,

Sumišę, apstulbę:

Ar viską padarėm,

Ar viską pasakėm,

Ar kantriai kentėjom,

Ar stipriai mylėjom,

Neklupom, neklydom

Ir kaltę atleidom?

Vėl geidžiame būti,

Svajoti ir kurti,

Ieškoti sau laimės,

Suteikti palaimos,

Visiems, kuriuos mylim,

Visiems, kas mus myli

**Visi skaitovai:** Artėja Kalėdos!

**II skaitovas:** Kviečiame visus bendrai nuotraukai prie Adventinio vainiko.

**Parengė** Vilma Kvedaravičienė, lietuvių kalbos ir literatūros vyresnioji mokytoja

Pelesos vidurinė mokykla lietuvių mokomąja kalba (Baltarusija) (plvmokykla@mail.ru).